

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2020 r. znak (...) -SER-2- (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., odmówił prawa do wznowienia renty rodzinnej M. W. (1), po zmarłej matce. W uzasadnieniu wskazano, że, z przedłożonego zaświadczenia z uczelni z 26 listopada 2019 r. oraz z 9 stycznia 2020 r., wynika, że od 01.10.2019 r. do 28.02.2020 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie, ale na powyższych zaświadczeniach, nie jest stwierdzone, jakiego rodzaju został udzielony urlop (dziekański czy zdrowotny). Organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw do dalszej wypłaty renty rodzinnej.

(decyzja ZUS – k. 171 akt ZUS)

Od w/w decyzji z dnia 20 lutego 2020 r., odwołanie wniosła M. W. (1), zaskarżając ją w całości. W ocenie odwołującej się, wskazana wyżej decyzja, narusza regulacje prawne zawarte w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, w szczególności w zakresie przyznawania i ustalania osób uprawnionych do renty rodzinnej. W uzasadnieniu wnioskodawczyni podniosła, iż nie straciła, podczas przebywania na urlopie od zajęć – statusu studentki. W związku z powyższym, w jej opinii, przyjęcie stanowiska przez organ, jest dla niej krzywdzące. Odwołująca wskazała, że w jej przypadku ustawodawca zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. – jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Wobec powyższego, wnioskodawczyni wskazała, iż zgodnie z zaświadczeniami Wydziału Nauk o Wychowaniu (...) z dnia 6 listopada 2019 r. oraz 9 stycznia 2020 r. planowany termin zakończenia nauki to 31 października 2020 r. Wnioskodawczyni powołała art. 83 ustawy o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym z chwilą złożenia ślubowania osoba przyjęta na studia nabywa prawa studenta oraz trwa do momentu ukończenia nauki zawieszenia w prawach studenta lub innego zakończenia związków z uczelnią, jak skreślenie z listy studentów. Ponadto jak wskazała ubezpieczona, zgodnie z art. 86 ust 1 pkt 3 ustawy o szkolnictwie wyższym wśród katalogu uprawnień przysługujących studentowi w art. 85 ust. 1 pkt 3 znajduje się prawo do korzystania z urlopu od zajęć na zasadach określonych w regulaminie studiów konkretnej uczelni. W przypadku odwołującej, będącej studentką (...), zastosowanie ma regulamin studiów (...) przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. Zgodnie z § 50 w/w regulaminu, w związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka lub sprawowaniem nad nim opieki albo z innych uzasadnionych powodów student może ubiegać się o udzielenie urlopu od zajęć oraz urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów. Urlopów tych, w sprawie wnioskodawczyni, udzielił Dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu jako kierownik wydziału, przełożony pracowników i studentów wchodzących w skład wydziału, działający na podstawie upoważnienia rektora. Ponadto, wskazała, że urlop dziekański nie posiada definicji legalnej, co uniemożliwia spełnienia wymogu stawianego przez ZUS odnośnie odpowiedzi na pytanie, czy urlop wnioskodawczyni był urlopem dziekańskim. Każdy zatem urlop udzielany przez Dziekana, jest jak wskazała wnioskodawczyni – urlopem dziekańskim. Powyższe, zdaniem wnioskodawczyni, powinno się wiązać z tym, iż organ nie ma potrzeby badać z jakiego powodu udzielono studentowi urlopu, a co za tym idzie, uzależnić wypłacania renty rodzinnej od rodzaju urlopu, z jakiego korzysta student. Ponadto wskazała, że w ustawie rentowej w zakresie regulacji dotyczącej uprawnień do pobierania tego świadczenia i czasu jego trwania nie ma postanowienia zgodnie z którym przebywanie na urlopie prowadzi do zawieszenia lub wygaśnięcia prawa do renty rodzinnej. Ponadto wnioskodawczyni powołała orzeczenie Sądu Najwyższego sygn. akt II UKN 739/99, w którym Sąd Najwyższy wskazał, iż student w czasie urlopu dziekańskiego kontynuuje naukę w szkole w rozumieniu art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin co oznacza iż nie traci prawa do renty rodzinnej, niezależnie z jakich przyczyn udzielono tego urlopu. Zdaniem odwołującej, nie można przyjąć, że doszło do przerwania nauki, bowiem, żadna regulacja ustawowa oraz wewnętrzna UŁ, nie wiąże kwestii korzystania z urlopu, z utratą statusu studenta.

(odwołanie – k. 3 – 4 v.)

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

M. W. (1) (z domu Ł.) urodziła się (...)

(bezsporne)

Decyzją z dnia 12 lutego 1999 r., ZUS przyznał wnioskodawczyni prawo do renty rodzinnej od dnia śmierci A. S. czyli od 30.12.1998 r. do 31.10.2010 r.

(bezsporne a nadto : decyzja k.9 – 10 akt ZUS)

Decyzją z dnia 22 października 2013 r., ZUS podjął dalszą wypłatę renty rodzinnej ubezpieczonej do dnia 31.08.2013 r.

(bezsporne a nadto; decyzja k. 63 – 64 akt ZUS)

Decyzją z dnia 11.10.2013 r. wznowiono dalszą wypłatę renty wnioskodawczyni do dnia 30 września 2017 r.

(bezsporne a nadto decyzja k.104 akt ZUS)

Decyzją z dnia 6.11.2014 r. wznowiono dalszą wypłatę renty rodzinnej wnioskodawczyni do dnia 30 października 2017 r.

(bezsporne a nadto decyzja k.126 akt ZUS)

W dniu 1 października 2017 r. M. W. (1) rozpoczęła studia na Wydziale Nauk o Wychowaniu, na kierunku pedagogika. Planowany termin ukończenia studiów to 31.10.2019 r.

(zaświadczenie UŁ z dnia 24.10.2017 r.)

Decyzją z dnia 10.11.2017 r. ZUS wznowił dalszą wypłatę renty wnioskodawczyni do dnia 31.10.2019 r.

(bezsporne a nadto decyzja k.145 akt ZUS)

W dniu 18.11.2019 r. wnioskodawczyni wniosła o kontynuację wypłaty renty rodzinnej w związku z dalszą nauką. Wnioskodawczyni wskazała, że jest obecnie na ostatnim roku studiów.

(wniosek k.143 akt ZUS)

Planowany termin ukończenia studiów został zmieniony na 31.10.2020 r. Wnioskodawczyni odbywa 3 semestr studiów niestacjonarnych drugiego stopnia na kierunku pedagogika. Na podstawie art. 85 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz regulaminu studiów w Uniwersytecie (...) wprowadzonego uchwałą nr 449 Senatu UŁ w dniu 14 czerwca 2019 r. udzielono urlopu od zajęć w semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020

(zaświadczenie UŁ z dnia 06.11.2019 r. k. 155 akt ZUS, zaświadczenie UŁ z dnia 09.01.2020 r. akt ZUS)

Decyzją z dnia 04.11.2019 r. ZUS wstrzymał wypłatę renty rodzinnej z uwagi na to, gdyż wnioskodawczyni ukończyła 25 rok życia.

(decyzja k.156 akt ZUS)

W dniu 4 lutego 2020 r. wnioskodawczyni wniosła o kontynuację renty rodzinnej w związku z dalszą nauką. Wnioskodawczyni wskazała, że od 28.02.2020 r. przebywa na urlopie od zajęć.

(wniosek k.170 akt ZUS)

W dniu 20 lutego 2020 organ wydał decyzję odmowną, z uwagi na to iż wnioskodawczyni nie wskazała jaki charakter miał jej urlop (dziekański czy zdrowotny)

(decyzja k.171 akt ZUS)

Wnioskodawczyni prośbę o przyznanie urlopu, motywowała chęcią powtarzania semestru letniego w roku akademickim 2019/2020, celem uzyskania zaliczenia seminarium magisterskiego i złożenia pracy dyplomowej.

(wniosek o urlop k.18)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. (1) jest zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z **art. 65** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Przy ocenie prawa do renty, przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy. Do renty rodzinnej uprawnieni są członkowie rodziny, do których zalicza się m.in. małżonka (wdowę, wdowca) (art. 67 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy).

W myśl **art. 67 ust. 1**. Do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71: 1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione; 2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka; 3) małżonek (wdowa i wdowiec);

4) rodzice.

2. Za rodziców w rozumieniu ustawy uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Zgodnie z treścią art. 68 1. Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej: 1) do ukończenia 16 lat; 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

2. Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Należy wskazać iż w dniu 27 października 2019 r. wnioskodawczyni ukończyła 25 rok życia. Natomiast jak wynika z zaświadczenia (...) z dnia 09.01.2020 r. wynika iż wnioskodawczyni odbywa 3 semestr studiów niestacjonarnych drugiego stopnia na kierunku pedagogika. Na podstawie art. 85 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz regulaminu studiów w Uniwersytecie (...) wprowadzonego uchwałą nr 449 Senatu UŁ w dniu 14 czerwca 2019 r. udzielono jej urlopu od zajęć w semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020.

W myśl art. 85 ust.1 pkt 3 1. **Student ma prawo do usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, urlopów od zajęć oraz urlopów od zajęć** z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów, - **na zasadach określonych w regulaminie studiów.**

Zgodnie z treścią § 50 1. W związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka lub sprawowaniem nad nim opieki albo z innych uzasadnionych powodów student może ubiegać się

o udzielenie urlopu od zajęć oraz urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się nie może być udzielony na okres sesji. Udzielając urlopu Dziekan bierze pod uwagę możliwość zaliczenia przedmiotów przez studenta po zakończeniu urlopu w trybie i na zasadach określonych przez prowadzących zajęcia.

3. Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem nie można odmówić zgody na urlop od zajęć oraz urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów.

4. Wniosek o udzielenie urlopu student powinien złożyć na piśmie do Dziekana niezwłocznie po wystąpieniu zdarzenia uzasadniającego udzielenie tego urlopu; jeśli urlop jest przyznawany z powodu narodzin dziecka wraz z wnioskiem student składa odpis aktu urodzenia dziecka.

5. Urlop z powodu choroby jest udzielany na podstawie opinii lekarskiej wydanej przez uprawnionego lekarza z jednostki służby zdrowia sprawującej opiekę medyczną nad uczelnią, do której student jest skierowany przez Dziekana. O korzystaniu z urlopu student obowiązany jest powiadomić D. innych kierunków, na których także odbywa studia.

6. Urlop z powodu zdarzeń określonych w ust. 1 udzielany jest na czas trwania zdarzenia i jego skutków, z tym że urlop udzielony z innych uzasadnionych powodów nie może być udzielony jednorazowo na okres dłuższy niż jeden rok, z zastrzeżeniem ust 7.

7. Urlop od zajęć może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka albo studentowi będącemu rodzicem na okres jednego roku; jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop może być przedłużony do końca tego semestru.

8. Student może ubiegać się o urlop naukowy w przypadku wyjazdu na studia zagraniczne. Okres urlopu odpowiada okresowi studiów za granicą.

9. Uprawnienia do stypendiów w czasie trwania urlopu naukowego określa odrębny regulamin.

Sąd Okręgowy, w pełni podziela stanowisko ***Sądu Najwyższego, zawarte w orzeczeniu z dnia 3 października 2000 r. w sprawie o sygn. Akt. II UKN 739/99*** - stosownie do art.145 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 ze zm.), student może uzyskać urlop od zajęć w uczelni, a w okresie korzystania z niego zachowuje prawa studenckie. Udzielenie tego urlopu następuje w trybie i na zasadach określonych w regulaminie studiów, to zaś daje podstawę do stwierdzenia, że przyczyny, dla których odpowiednie władze uczelni udzieliły tego urlopu, nie mają znaczenia dla statusu urlopowanego jako studenta. Student przebywający na urlopie dziekańskim kontynuuje naukę w szkole w rozumieniu art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy o z.e.p., co oznacza, że nie traci on prawa do renty rodzinnej niezależnie od tego z jakich przyczyn ten urlop został mu udzielony, prawo to przysługuje mu nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia. Fakt, że okres urlopu dziekańskiego "jest wolny od nauki na wyższej uczelni", jak to stwierdził Sąd Apelacyjny, i nie było przeszkód, aby wnioskodawca podjął w tym czasie zatrudnienie, nie ma - na tle przedstawionej wykładni omawianego przepisu - znaczenia prawnego. Sama w sobie możliwość podjęcia pracy przez studenta w czasie urlopu dziekańskiego nie ma wpływu na prawo do renty rodzinnej, która wypłacana jest w związku z nauką w szkole, także w szkole dla pracujących, pod warunkiem nie przekroczenia przez dziecko 25 lat życia i nie podjęcia pracy zawodowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1982 r., II URN 74/82 - OSNCP 1982 z. 12, poz. 204).

Reasumując, wnioskodawczyni nie straciła statusu studenta podczas trwania urlopu od zajęć, w trzecim semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020. Wprawdzie, wnioskodawczyni ukończyła już 25 rok życia, jednakże, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami – wnioskodawczyni kontynuuje naukę na ostatnim roku (3 i 4 semestr) studiów 2-go stopnia na kierunku pedagogika do planowanej daty zakończenia studiów w dniu 31.10.2020 r.

Wnioskodawczyni nie ma obowiązku podawania przyczyny udzielenia powyższego urlopu. Zgodnie z regulaminem UŁ, wszelkie urlopy są udzielane przez Dziekana określonego wydziału. Ponadto, w Regulaminie Studiowania, nie wskazano, że student traci swój status w czasie przebywania na urlopie od zajęć. Należy ponownie podkreślić, że podobnie odniósł się Sąd Najwyższy do przerywania studiowania na czas urlopu dziekańskiego, nie rozróżniając jego przyczyn na takie, które mają charakter obiektywny (np. choroba lub urodzenie dziecka) i inne, zależne od postępowania studenta, zwłaszcza przez niego zawinione, np. powtarzanie semestru z powodu niedostatecznych postępów w nauce (por. wyrok z dnia 03.10.2000 r., II UKN 739/99, OSNAPiUS 2002 nr 9, poz. 215).

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w sentencji wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. W. (2) prawo do renty rodzinnej począwszy od dnia 1 listopada 2019 r.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wyrażając zgodę na wypożyczenie akt ZUS.

J.K.